

INTRODUCTIE DOOR SHAYKH ‘ĀDIL ĀL ḤAMDĀN

Alle lof behoort toe aan Allāh, we prijzen Hem, wij zoeken hulp bij Hem, en vragen Hem om vergeving. En we zoeken toevlucht in Allāh tegen het slechte in onszelf, en tegen het slechte in onze daden. Wie door Allāh wordt geleid, niets of niemand kan hem misleiden, en wie Allāh laat dwalen; voor hem is er geen leiding. En ik getuig dat er geen enkele *ilāh* (aanbedene) met recht is, behalve Allāh, Hij is de Enige, zonder deelgenoten. En ik getuig dan Muḥammed Zijn dienaar en Boodschapper is. Allāh’s zegeningen en vrede zijn met hem en zijn familie en metgezellen.

VERVOLGENS:

Het boek «**Masā’il Ḥarb bin Ismā’īl al-Kirmānī**» (280H) ﷺ is een boek van onschatbare waarde en profijten. De auteur heeft hierin de *masā’il* (vraagstukken) verzameld die hij heeft gehoord van de twee Imaams; Aḥmad bin Ḥambal en Ishāq bin Rāhawīh ﷺ. En hij voegde daar de overleveringen van andere Imaams van de *Sunnah* en de *ḥadīth* aan toe, vanonder de metgezellen, de *tābi’īn* en degenen na hen. Moge Allāh genadig zijn met hen allemaal.

Het boek is dus een compilatie van hoofdstukken omtrent *al-‘Aqā’id*, *al-‘Ibādāt*, *al-Mu‘āmalāt*, *al-Ādāb*, *at-Tafsīr*, *al-Jarḥ wat-Tādīl*, en andere disciplines van (islamitische) kennis.

Ibn Taymiyyah ﷺ zei in «Dir’ at-Ta‘ārud» (2/22): “Zijn bekende *masā’il* die hij heeft aangehaald van Aḥmad, Ishāq en anderen. En hij vermeldde daarbij *āthār* van de Profeet ﷺ, de metgezellen en anderen die hij heeft vermeldt. En het is een groot boek. Hij heeft het geschreven op dezelfde

wijze als *al-Muatta'*⁽¹⁾ en andere werken.” En een van de zaken die de auteur in acht heeft genomen in zijn boek zijn:

§ De Hoofdstukken van de Sunnah en de *I‘tiqād* (geloofsleer) §

Harb heeft zich met grote zorgvuldigheid bekommerd om deze hoofdstukken. Hij begon met het beknopt vermelden van de geloofsleer van de mensen van de *Sunnah* en de *athar* die hij heeft aangetroffen, en van wie hij kennis heeft genomen, in alle landen. Zoals; Ahmād bin Ḥambal, Ishaq bin Rāhawīh, Sa‘id bin Mansūr, al-Humaydī en andere Imaams van de *Sunnah*. Hij vermeldde hun geloofsleer inzake de hoofdstukken van de *Sunnah* en de *I‘tiqād* met de best mogelijke aanhaling.

Vervolgens begon hij, na dit beknopte overzicht, met het rubriceren van elk van deze geloofspunten die hij heeft verhaald en waar hij hun concensus over heeft aangehaald. En hij gaf de bewijzen hiervoor middels *ahādīth* en overgeleverde *āthār* van de metgezellen, de *tābi‘īn*, en degenen na hen die hij heeft aangetroffen, vanonder de mensen van kennis en *Sunnah*. En hij beperkte zich niet enkel tot hetgeen dat hij heeft gehoord van Ahmād en Ishaq, zoals de titel van het boek doet vermoeden.

Dit boek is daarmee een verzameling geworden van vele *marfū‘*⁽²⁾ en *mawqūf*⁽³⁾ overleveringen en uitspraken van de Imaams van de *Sunnah* omtrent de geloofsleer. En een deel hiervan zul je buiten dit boek nergens anders aantreffen.

En omdat de hoofdstukken aangaande de *Sunnah* verstopt waren in deze grote compilatie van vraagstukken omtrent; *Ibādāt*, *Mū‘āmalāt*, *Ādāb*, *Jarb wat-Tā‘dīl* en andere disciplines, is het veronachtzaamd door vele

(1) *Al-Muatta*: het moederboek van ḥadīth, geschreven door Imām Mālik.

(2) *Marfū‘*: overleveringen zijn die aan het einde van de ketting eindigen en dus toegeschreven worden aan de Profeet.

(3) *Mawqūf*: de overlevering die toegeschreven wordt aan een metgezel.

mensen van kennis. En daarom vond ik het gepast om het afzonderlijk uit te brengen zodat de mensen van de *Sunnah* en de *athar* er profijt uit kunnen halen.

Vervolgens heb ik aan het einde van dit boek de overgeleverde *āthār* en overleveringen van de auteur bijgevoegd, die ik ben tegengekomen en die betrekking hebben op de hoofdstukken van de *Sunnah* en de *I‘tiqād*:

1. Wat door **Harb** ﷺ aan overleveringen en *āthār* is vermeldt in zijn «Masā’il» aangaande geloofsleer, maar die in andere hoofdstukken van zijn boek zijn vermeldt.
2. Wat hier en daar te vinden is aan overleveringen, *āthār* en *masā’il* die toegeschreven zijn aan de auteur, in de boeken van de mensen van kennis.

En ik heb dit boek de naam: «**Kitāb as-Sunnah**» gegeven, in navolging van de eerste *Selef*⁽¹⁾ die de boeken van geloofsleer ook deze naamgeving gebruikten.

Wat **Harb** ﷺ betreft, hij heeft dit boek niet zo genoemd. Echter, hij begon deze hoofdstukken in zijn boek «al-Masā’il» met: “*Hoofdstuk: het volgen van de madh-hab.*”

En weet – moge Allāh je succes geven in het volgen van de *Sunnah* – dat de auteur ﷺ een separaat boek heeft geschreven over het verduidelijken van de geloofsleer van *Ahlus-Sunnah wal Jamā‘ah* en het weerleggen van de *Jahmiyyah*, de *murji‘ah*, de *khawārij* en andere sektes van dwaling. En hij noemde dit boek: “*as-Sunnah wal Jamā‘ah*”. Dit boek is verloren gegaan. En wat zeker is, is dat dit niet het boek is wat nu vorhanden ligt.

(1) *Selef* (voorgangers): term die gebruikt wordt om de eerste generaties na de Profeet ﷺ mee aan te duiden.

Tenslotte vraag ik Allāh om mij en jou standvastig te houden op de Islām en de *Sunnah*, en dat onze daden zuiver voor Zijn Aangezicht en overeenkomstig met de *Sunnah* van de Profeet ﷺ zijn.

BIOGRAFIE VAN DE AUTEUR

❖ **Naam:** *Harb* bin Ismā‘īl bin Khalaf.

❖ **Opmerking:** Het is overgeleverd dat de Boodschapper van Allāh ﷺ de naam *Harb* heeft afgeraden. En dat hij het zelfs heeft veranderd en een keer weigerde dat zijn kameel werd gemolken door iemand met deze naam. En de auteur heeft zijn naam niet veranderd, noch hebben zijn grote leraren het veranderd. Dit komt waarschijnlijk vanwege een verschil van mening hieromtrent.

❖ **Titel:**

Al-Ḥanzalī.

Al-Ṣīrjānī: verwijzend naar *Sīrjān*; een van de grootste provincies van *Karmān*, zie «Mu‘jam al-Buldān» (3/295).

Al-Kirmānī: verwijzend naar *Karmān* met een *a*, soms ook aangeduid met een *i* (*Kirmān*). Dit is een bekende *wilāyah* en een grote bevolkte streek, met vele landen, dorpen en uitgestrekte steden. Het ligt tussen *Fāris*, *Makrān*, *Sijistān* en *Khorāsān* «Mu‘jam al-Buldān» (4/454).

❖ **Bijnaam:** Abū Muḥammed.

❖ **Geboren:** Aan het einde van het jaar 190H.

❖ **Zijn leraren:**

Hij heeft gehoord van vele mensen van kennis, tot de bekendste behoren: Abū Dāwūd at-Ṭayālisī (204H), Abū Bakr al-Ḥumaydī (219H), Sulaymān bin Ḥarb (224H), al-Qāsim bin Sallām (224H), Sa‘īd bin Mansūr (227H), ‘Alī bin al-Madīnī (234H), Ishāq bin Rāhawīh (238H), Abū Thawr (240H), ‘Abbās bin ‘Abdil-‘Azīm al-‘Anbarī (240H), Aḥmad bin Ḥanbal (241H), Aḥmad bin Nasr an-Naysābūrī (245H), Abū Dāwūd as-Sijistānī (275H), Abū Ḥātim ar-Rāzī (277H), Abū Zur‘ah ad-Dimashqī (281H) – – en anderen.

✿ **Zijn studenten:**

Al-Khallāl Ah̄mad bin Muḥammed bin Hārūn (311H) auteur van het boek «as-Sunnah», en Abū Muḥammed bin Abī Ḥātim al-Marwazī (327H) auteur van het boek «al-Jarḥ wat-Ta‘dīl», en al-Qāsim bin Muḥammed al-Kirmānī, en ‘Isā bin Muḥammed bin Sa‘īd uit Ṭarsūs, en ‘Abdullāh bin Ishāq an-Nahawandī, en ‘Abdullāh bin Ya‘qūb al-Kirmānī, en Abū al-Qāsim ‘Umar bin al-Ḥusayn al-Khiraqī en anderen.

✿ **Literaire nalatenschap:**

I. Het boek: «al-Masā’il»; hieruit heb ik Kitāb as-Sunnah onttrokken.

Ibn Taymiyyah ✎ zei in «Dir’ at-Ta‘ārud» (2/22): “Zijn bekende *masā’il* die hij heeft aangehaald van Ah̄mad, Ishāq en anderen. En hij vermeldde daarin *āthār* van de Profeet ✎, de metgezellen en anderen die hij heeft genoemd. En het is een groot boek. Hij heeft het geschreven op dezelfde wijze als *al-Muatta'* en andere werken.”

En Ibn al-Qayyim ✎ zei in «Ijtimā‘ al-Juyūsh» (p.352): “***Harb*** al-Kirmānī, de metgezel van Ah̄mad en Ishāq – ✎ –, hij heeft geweldige *masā'il* van hen [overgeleverd].”

En hij zei in «Hādī al-Arwāh» (2/827): “***Harb*** is de metgezel van Ah̄mad en Ishāq, en hij heeft geweldige *masā'il* van hen [overgeleverd]. En hij heeft kennis genomen van Sa‘īd bin Mansūr, ‘Abdullāh bin az-Zubayr al-Humaydī, en anderen van deze *tabaqah*⁽¹⁾. En hij heeft deze geloofspunten van hen overgeleverd, en hun consensus hierover aangehaald.”

En adh-Dhababī zei: “«***Masā'il Harb***» behoort tot de meest waardevolle boeken van de *Hanābilah* en het is een groot boek, bestaande uit twee volumes.”

(1) *At-Tabaqah*: in de terminologie van de *hadīth* wetenschappers, is dit de aanduiding voor een groep mensen uit dezelfde leeftijdscategorie en die van dezelfde *shuyookh* hebben overgeleverd.

En Yūsuf bin ‘Abdil-Hādī zei: “En zijn *masā’il* waren zeer goed, en uniek voor de studenten [van Ahmād]. En hij heeft van hem – d.w.z. van Imām Ahmād – overgeleverd wat anderen niet hebben overgeleverd.”

En Abū Bakr al-Khallāl zei: “Een geweldige man. Abū Bakr al-Marrūdhī drong erop aan dat ik naar hem toe moest gaan, hij zei tegen mij: ‘Hij logeerde hier bij mij in een kamer, toen hij voor Abū ‘Abdillāh was gekomen. En hij schreef toen «*masā’il*» voor mij die hij had gehoord van Abī ‘Abdillāh.’ En Abū Bakr al-Marrūzī schreef voor mij een boek met ‘alāmāt⁽¹⁾ die Ḥarb kende. Ik ging toen met dat boek naar hem en hij was er blij mee, en hij liet het zien aan de mensen van zijn land en hij betoonde mij eer. En ik hoorde deze «*masā’il*» van hem aan. En hij was een oude man. Hij heeft [overleveringen] van Abū al-Walīd, Sulaymān bin Ḥarb en anderen en hij was ouder dan hen. Echter, hij [*Ḥarb*] zei tegen mij: ‘Ik hield me vroeger bezig met *at-Tasawwuf*⁽²⁾ waardoor ik me niet richtte op het aanhoren [van de overleveringen].’ En hij zei tegen mij: ‘Deze «*masā’il*» had ik gememoriseerd voordat ik naar Abū ‘Abdillāh toe ging, en voordat ik naar Ishāq bin Rāhawīh toe ging.’ En hij zei tegen mij: ‘Het zijn vierduizend overleveringen van Abī ‘Abdillāh en Ishāq bin Rāhawīh, en ik heb ze niet geteld.’ En hij was de *faqīh* (rechtsgeleerde) van het land. En de *sultān* had hem o.a. aangesteld over de rechtspraak van het land.”

En van deze grote compilatie is vandaag de dag niets overgebleven behalve twee stukken:

Het eerste: begint bij de hoofdstukken over *tahārah* (reinheid) en eindigt bij de hoofdstukken over *salāh* (het gebed). En er is een incompleet framgent hiervan gepubliceerd met de verificatie van Shaykh al-Walīd al-Fariyyān, uitgegeven door Dār Ibn al-Athīr in het jaar 1431H.

(1) ‘Alāmāt zijn aanwijzingen of tekens waarmee wordt aangegeven of een *hadīth* zwak of gelogen is.

(2) *At-Tasawwuf* is een levenshouding waarbij met middels *zuhd* (ascese) en soberheid dichterbij Allāh tracht te komen

Vervolgens is het volledig gepubliceerd door Shaykh Muhammed as-Surayyi^c, en uitgegeven door Dār ar-Rayyān (1434H).

Het tweede: begint bij *Kitāb an-Nikāh* en gaat door tot het einde van het boek. En het is geverifieerd in een dissertatie voor het behalen van het doctoraat aan de Umm al-Qurā universiteit (1422H). De verificatie ervan was gedaan door Fā'iz bin Aḥmad Ḥābis en het werd niet gedrukt. Vervolgens is het gepubliceerd door Shaykh Nāṣir as-Salāmah en het is uitgegeven door Dār ar-Rushd te Riyāḍ (1425H).

2. Het boek: «as-Sunnah wal Jamā‘ah».

Harb ⚡ heeft een separaat boek geschreven over de *Sunnah* en de geloofsleer, en het valt buiten hetgeen wat in zijn boek *al-masā'il* is geschreven.

Tot degenen die dit hebben vermeldt behoren:

1. as-Sijzī⁽¹⁾ ⚡ zei in zijn brief naar de mensen van Zubayd inzake ‘de Letter en het Geluid’ (p. 231): “En laat hem veelvuldig bladeren door de boeken van de *sunan* van degenen die zijn voorgegaan, zoals: Abī Dāwūd as-Sijistānī, ‘Abdullāh bin Aḥmad bin Ḥanbal, Abī Bakr al-Athram, **Harb** bin Ismā‘il as-Sīrjānī, Khushaysh bin Aṣram an-Nasā‘ī, ‘Urwah bin Marwān ar-Raqqī en ‘Uthmān bin Sa‘id ad-Dārimī as-Sijistānī.”
2. Ar-Rāmahurmuzī in zijn boek «al-Muḥaddith al-Fāsil» (p.309), hij zei: “Hij schreef een verhandeling die hij de naam: «as-Sunnah wal Jamā‘ah» had gegeven.”
3. Jāqūt al-Ḥamawī in «Mu‘jam al-Buldān» (3/296), hij zei: “ar-Ruhanī zei: ‘**Harb**’ bin Ismā‘il ontmoette Aḥmad bin Ḥanbal ⚡ en hij vergezelde hem. En hij heeft werken in *al-fiqh*, waaronder het boek: «as-Sunnah wal Jamā‘ah””

(1) Abū Naṣr ‘Ubaydullāh bin Sa‘id as-Sijzī (o. 444H)

4. Abū ‘Abdillāh Muḥammed bin Aḥmad bin Ibrāhīm ar-Rāzī in zijn «*Mashīkhah*» (p. 167), hij zei terwijl hij sprak over zijn overleveringen van zijn *shaykh* Abil-Hasan ‘Alī bin ‘Ubaydillāh bin Muḥammed al-Hamdhānī: “En in mijn overzicht over hem, geschreven door mijn vader ﷺ [staat]: «*Kitāb as-Sunnah*» van **Harb** bin Ismā‘il as-Sīrjānī.”
 5. Ibn Ḥajar in zijn *sharb* (uitleg) van Ṣahīḥ al-Bukhārī. Hij zei (5/183): “En **Harb** al-Kirmānī zei in het boek «as-Sunnah»: ‘Ik hoorde Ishāq bin Rāhawīh zeggen: ‘Het is authentiek dat Allāh Ādam heeft geschapen in het evenbeeld van de *Rahmān*.’ En Ishāq al-Kawsaj zei: Ik hoorde Aḥmad zeggen: ‘Het is een authentieke *hadīth*.’”
- IK ZEG:** En deze citaat is nergens te vinden in het boek «al-Masā’il» dat wij vorhanden hebben!!

Dit zijn de personen die ik heb gevonden die gezegd hebben dat **Harb** een separaat boek heeft over de *Sunnah*, ookal hebben de meesten die zijn biografie hebben geschreven niets aan hem toegeschreven, behalve zijn boek «al-Masā’il»!

En ik heb degenen die hem regelmatig aanhalen nagetrokken, zoals Ibn Taymiyyah, Ibn al-Qayyim, Ibn Rajab – ﷺ – en anderen; en ik heb geen enkele citaat van hen gevonden uit het boek «as-Sunnah wal Jamā‘ah». Elke citaat en aanhaling van hen is afkomstig uit het boek «al-Masā’il».

✿ *Uitspraken van de geleerden over hem:*

Al-Khallāl zei: “Een geweldige man. Abū Bakr al-Marrūdhī drong erop aan dat ik naar hem toe moest gaan.”

Adh-Dhababī zei in «al-‘Uluww» (2/1179): “**Harb** was een drager van kennis. Hij nam kennis van Aḥmad en Ishāq, en hij was de geleerde van

Karmān in zijn tijd. Hij wordt samen genoemd met al-Athram en al-Marwadī. Al-Khallāl reisde naar hem en leverde veel van hem over.”

✿ **Overleden:** in het jaar 280H.

Bronnen van zijn biografie: «Tabaqāt al-Hanābilah» (1/388), «al-Jarh wat-Ta‘dīl» (3/253), «as-Siyar» (13/244), «Tabaqāt al-Huffāz» van adh-Dhahabī (2/613) en «al-Ansāb» van as-Sam‘ānī (10/404).

